
ZPRÁVA

Destigmatizace a zlepšování psychiatrické péče

Raboch J.

V rámci českého předsednictví EU se ve dnech 28. - 29. května v Čestlicích u Prahy konala konference týkající se rozvoje psychiatrické péče v Evropě. Pořadatelem bylo Ministerstvo zdravotnictví ČR a Generální ředitelství pro zdraví a spotřebitele EU. Jednání se uskutečnilo na špičkové úrovni. Zúčastnili se ho generální ředitelé evropského „zdravotnictví“ Michael Hübel a „sociální péče“ Johan de Geuzendam, vedoucí poradce WHO pro duševní zdraví pro Evropu Matt Muijen, prezident Světové psychiatrické společnosti Mario Maj, generální sekretář EUFAMI (organizace sdružující rodiny duševně nemocných) Kevin Jones, ředitelka Mental Health Europe Malgorzata Kmita, poslední prezident Německé psychiatrické společnosti Wolfgang Gaebel a mnoho dalších významných osobností z oblasti péče o duševní zdraví z členských zemí EU. Byli jsme rádi, že se konference zúčastnilo i vedení MZ ČR, včetně ministryně Dany Juráskové a náměstkyně pro léčebně-preventivní péči Markéty Hellerové. Organizační tým vedla ředitelka zdravotního odboru Stanislava Pánová.

Zahraniční účastníci velmi ocenili, že hostitelská země se kvalitně prezentovala sděleními přednesenými Janou Petrenko, ředitelkou Koalice pro zdraví, Tomášem Petrem, předsedou sekce psychiatrických sester České asociace sester, Jiřím Rabochem, předsedou Psychiatrické společnosti ČLS JEP a dalšími. Bedlivě jsme naslouchali prezentaci ředitele VZP Pavla Horáka, který kromě jiného konstatoval, že do sektoru psychiatrie je v ČR alokováno jen asi 3,3 % (!!!) zdravotního rozpočtu VZP. Svůj příspěvek shrnul do několika bodů:

1. Psychiatrie má být financována selektivně v rámci péče o dlouhodobě nemocné.
2. Farmakoterapie bude hrazena adekvátním způsobem.
3. Náklady hospitalizací ze sociálních příčin musí

hradit Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, nikoliv zdravotní pojišťovny.

4. Je třeba podporovat kontinuitu péče mezi ambulancemi a ústavní péčí.
5. Program kvality péče AKORD může být použit pro psychiatrické pacienty tak, aby reagoval na jejich specifické potřeby.
6. VZP bude podporovat strukturální změny (počet akutních a následných lůžek).

Evropská konference po vyslechnutí všech sdělení, někdy i kontroverzní diskusi, a na základě shody vedoucích pracovníků EU, WHO, Světové a české Psychiatrické společnosti ČLS JEP přijala těchto 7 bodů závěrečného usnesení:

1. **Duševní poruchy představují jedno z největších zdravotních postižení současné EU a vzhledem k ekonomické krizi lze očekávat další zhoršování této situace. Z tohoto důvodu, zejména v dnešní době, představuje investice do duševního zdraví a pohody zásadní důležitost, aby se splnila základní práva všech, kteří trpí duševní poruchou.**
2. **Stigma a diskriminace jsou překážkou při efektivním řešení problematiky duševního zdraví v evropských zemích a jejich řešení**

Na fotografii zleva ministryně zdravotnictví ČR Dana Jurásková, předseda World Psychiatric Association prof. Mario Maj a za Evropskou komisi Michael Hübel a Johan de Geuzendam

by mělo být společným úsilím všech států EU v celé Evropě.

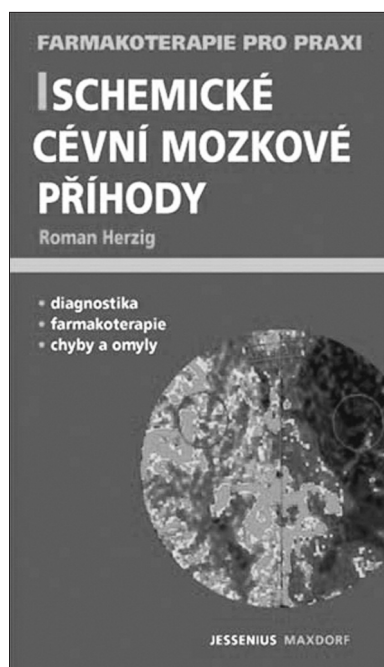
3. Mnoha duševním poruchám lze předcházet, a proto je zcela zásadní posílit preventivní opatření. Navíc ke zvýšení informovanosti mezi populací je nutné se zaměřit na rizikové skupiny, včetně mládeže s vysokým rizikem sebevražd, sociálně vyloučené a starší občany. Jedním ze základních pilířů prevence by měla být dostatečná informovanost o příznacích duševních poruch, možnostech jejich efektivní léčby a v současnosti i dostupnost této péče.
4. Zvláštní důraz je třeba klást na kvalitu prevence, diagnostiky a včasné léčby duševních poruch. Na evropské úrovni by bylo vhodné vypracovat a sjednotit ukazatele kvality psychiatrické péče.
5. Financování psychiatrické péče a jejího výzkumu musí odpovídat frekvenci výskytu a vážným důsledkům duševních poruch jak v oblasti zdravotní, tak sociální, a překonat velké rozdíly napříč EU.
6. Je nutné respektovat národní kulturu při

poskytování psychiatrické péče osobám trpícím duševní poruchou.

7. Zvláštní pozornost je také třeba věnovat aktivnímu partnerství mezi vládními orgány, plátcí, poskytovateli, nevládními organizacemi, uživateli zdravotní péče a jejich rodinami.

Doufejme, že tato doporučení nezůstanou jen na papíře a že se nám v ČR v nejbližších letech podaří alespoň některé z nich v praxi realizovat. Je však třeba dodat, že psychiatrická péče v ČR není v rámci mezinárodního porovnání nejhorší, jak by odpovídalo jejímu finančnímu zabezpečení, ale její relativně slušná úroveň by se rozhodně měla zlepšit. Avšak bez jasné politické podpory, dostatečných finančních zdrojů, spolupráce všech zainteresovaných stran a profesionálního přístupu na všech úrovních i entuziasmu nebudeme dále schopni kvalitu poskytované péče a kvalitu života osob s duševními poruchami zlepšovat.

*Prof. MUDr. Jiří Raboch, DrSc.
Předseda Psychiatrické společnosti ČLS JEP*

ISCHEMICKÉ CÉVNÍ MOZKOVÉ PŘÍHODY

Roman Herzig

Cévní mozkové příhody (CMP) jsou ve většině rozvinutých zemí třetí nejčastější příčinou mortality. V ČR umírá ročně na CMP 7000 mužů a 10 000 žen. Většinu CMP (cca 80 %) tvoří příhody ischemické (iCMP). Moderní léčba ischemického iktu, především v jeho časně fázi, je vysoce účinná, ale současně nákladná. Také náklady v oblasti sekundární prevence nejsou zanedbatelné. V posledních letech došlo k významnému vývoji v názorech na léčbu iCMP, a to jak v její akutní fázi, tak i v oblasti sekundární prevence.

Vydalo nakladatelství Maxdorf v roce 2008, 88 str., formát: 110 X 190 mm, brož., cena: 195 Kč, edice Farmakoterapie pro praxi / sv. 29, ISBN: 978-80-7345-148-6

Objednávky můžete posílat na adresu: Nakladatelské a tiskové středisko ČLS JEP, Sokolská 31, 120 26 Praha 2, fax: 224 266 226, e-mail: nts@cls.cz. Na objednávce laskavě uveďte i jméno časopisu, v němž jste se o knize dozvěděli.